

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до організації самостійної роботи, практичних занять
із навчальної дисципліни

«МИТНЕ ТА ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ»

*(для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання
спеціальностей 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування,
076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність,
275 – Транспортні технології)*

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2019**

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи, практичних занять із навчальної дисципліни «Митне та валютне регулювання» (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 275 – Транспортні технології) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : А. О. Москвіна, М. С. Наумов, О. О. Вороніна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 50 с.

Укладачі: А. О. Москвіна,
М. С. Наумов,
О. О. Вороніна

Рецензент

І. А. Островський, кандидат економічних наук, доцент Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

*Рекомендовано кафедрою економічної теорії та міжнародної економіки,
протокол № 10 від 23 травня 2019 р.*

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Змістовий модуль 1 Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	5
Тема 1 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5
Тема 2 Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності...	13
Тема 3 Порядок митного оформлення товарів.....	21
Тема 4 Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	24
Змістовий модуль 2 Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	27
Тема 5 Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика	27
Тема 6 Кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності.....	29
Тема 7 Фінансові засоби нетарифного регулювання та інструменти прихованого протекціонізму.....	31
Змістовий модуль 3 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	35
Тема 8 Валюта, валютний курс, валютні цінності	35
Тема 9 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	39
Теми контрольних робіт (для студентів заочної форми навчання).....	45
Список рекомендованих джерел.....	46

ПЕРЕДМОВА

Економіка України характеризується високим рівнем відкритості: експортна та імпортна квоти традиційно коливаються в межах 40-55 %. З одного боку, це дозволяє нашій країні використовувати переваги зовнішньої торгівлі, а з іншого – створює додаткові загрози національній безпеці, що потребує регламентації зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, шляхом митного та валютного регулювання.

Митне регулювання має на меті створити сприятливі умови для адаптації національної економіки до міжнародної конкуренції та поступове включення її економіки до глобальних та європейських економічних процесів. Цілями валютного регулювання є урівноваження платіжного балансу країни, стабілізація національної валюти, підвищення ефективності економіки та здійснення її структурної перебудови, стимулювання господарської діяльності, боротьба з інфляцією.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини, що виникають між суб'єктами господарювання та митними органами у процесі реалізації засад митно-тарифного регулювання, а також сутність, принципи, методи, засоби та особливості валютного регулювання та контролю і механізм здійснення валютних операцій.

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння знаннями з основ митного та валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та розробка рекомендацій щодо їх ефективного використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є розкриття змісту митного регулювання та його необхідності для планування і організації успішного бізнесу, ознайомлення із застосуванням законодавства України щодо митного декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України, набуття навичок підготовки і проведення митного оформлення товарів.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні знати теоретичні основи митного та валютного регулювання, основні закони та підзаконні акти, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність, процедури митного оформлення товарів та придбання й використання іноземної валюти, сутність валютних систем, їх історичний генезису та різноманітні форм прояву; вміти: використовувати отримані знання для здійснення митного оформлення товарів, застосовувати на практиці законодавство України щодо митного оформлення товарів та валютного регулювання; мати компетентності: досліджувати механізм митного та валютного регулювання, кваліфіковано оцінювати зміни у зовнішньоекономічній політиці, приймати раціональні рішення при здійсненні зовнішньоекономічної політики, оцінювати ситуацію та пояснювати характер впливу світових тенденцій і зовнішніх чинників на національну валютну систему.

На знання, отримані студентами в процесі вивчення дисципліни «Митне та валютне регулювання», спирається предмет «Організація, техніка підготовки та виконання зовнішньоекономічних контактів».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План практичного заняття

1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції.
3. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Наднаціональне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Основні терміни

Антиміонопольний комітет України, Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), «Велика сімка» (G7), Багатостороння асоціація розвитку (БАГП), Верховна Рада України, Економічна і соціальна комісія Організації об'єднаних націй для Західної Азії (ЕСКЗА), Економічна і соціальна рада Організації об'єднаних націй (ЕКОСОП), Економічна комісія Організації об'єднаних націй для Азії і Тихого океану (ЕСКАТО), Економічна комісія Організації об'єднаних націй для Африки (ЕКА), Економічна комісія Організації об'єднаних націй для Латинської Америки і Карибського басейну (ЕКЛАК), Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕС), Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ), Європейська економічна комісія Організації об'єднаних націй (ЄЕК), Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Європейський Союз (ЄС), Кабінет Міністрів України, Лондонський клуб кредиторів, Меркосур, Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі, Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародний валютний фонд (МВФ), Міжнародна Торгова Палата (МТП), Національний Банк України, Органи доходів і зборів, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Організація об'єднаних націй (ООН), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО), Конференція Організації Об'єднаних Націй з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Паризький клуб кредиторів, Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА), Світова організація торгівлі (СОТ), Світовий банк, Торгово-промислова палата України, Український союз промисловців і підприємців, Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Поясніть, на яких рівнях здійснюється регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Хто є суб'єктом регулювання на кожному рівні?

2. Назвіть форми регулювання зовнішньоекономічної діяльності та розкрийте їх сутність.

3. Охарактеризуйте компетенції Верховної Ради України в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

4. Поясніть, які компетенції має Кабінет Міністрів України в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

5. Охарактеризуйте повноваження Національного Банку України в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

6. Яку назву зараз має Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики і які функції він виконує у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

7. Які компетенції в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності мають Органи доходів і зборів, Антимонопольний комітет України та Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі.

8. Охарактеризуйте структуру економічних організацій системи Організації об'єднаних націй.

9. Назвіть регіональні інтеграційні угруповання та дайте їх коротку характеристику.

10. Опишіть цілі та механізм функціонування міжнародних фінансово-кредитних установ.

11. Охарактеризуйте діяльність міжнародних організацій з міжнародної торгівлі.

12. Дайте порівняльну характеристику координаційних організацій.

Тести

1. На якому рівні суб'єктами регулювання зовнішньоекономічної діяльності виступають фізичні та юридичні особи, які експортують або імпортують товари, послуги:

- а) мікрорівень;
- б) мезорівень;
- в) макрорівень;
- г) мегарівень?

2. На якому рівні суб'єктами регулювання зовнішньоекономічної діяльності виступають національні галузеві та регіональні об'єднання:

- а) мікрорівень;
- б) мезорівень;
- в) макрорівень;
- г) мегарівень?

3. На якому рівні суб'єктами регулювання зовнішньоекономічної діяльності виступають уряд країни та парламент:

- а) мікрорівень;
- б) мезорівень;
- в) макрорівень;
- г) мегарівень?

4. На якому рівні суб'єктами регулювання зовнішньоекономічної діяльності виступають міжнародні об'єднання та організації:

- а) мікрорівень;*
- б) мезорівень;*
- в) макрорівень;*
- г) мегарівень?*

5. До компетенцій якого органу державної влади належить прийняття, зміна та скасування законів, що стосуються зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

6. До компетенцій якого органу державної влади належить затвердження головних напрямів зовнішньоекономічної політики України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

7. До компетенцій якого органу державної влади належить розгляд, затвердження та зміна структури органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

8. До компетенцій якого органу державної влади належить укладання міжнародних договорів України відповідно до законів України про міжнародні договори України та приведення чинного законодавства України у відповідність з правилами, встановленими цими договорами:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

9. До компетенцій якого органу державної влади належить затвердження нормативів обов'язкового розподілу валютної виручки державі та місцевим Радам народних депутатів України, ставок та умов оподаткування, митного тарифу, митних зборів та митних процедур України при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

10. До компетенцій якого органу державної влади належить затвердження нормативів обов'язкового розподілу валютної виручки державі та місцевим Радам народних депутатів України, ставок та умов оподаткування, митного тарифу, митних зборів та митних процедур України при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

11. До компетенцій якого органу державної влади встановлення спеціальних режимів зовнішньоекономічної діяльності на території України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

12. До компетенцій якого органу державної влади належить затвердження списків товарів, експорт та імпорт яких забороняється:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

13. До компетенцій якого органу державної влади належить прийняття рішень про застосування заходів у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів або економічних угруповань шляхом встановлення заборони на торгівлю; позбавлення режиму найбільшого сприяння або пільгового спеціального режиму:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

14. До компетенцій якого органу державної влади належить координація діяльності міністерств, державних комітетів та відомств України по регулюванню зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

15. До компетенцій якого органу державної влади належить проведення переговорів та укладання міжурядових договорів України з питань зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

16. До компетенцій якого органу державної влади належить внесення на розгляд Верховної Ради України пропозицій про систему міністерств, державних комітетів і відомств – органів оперативного державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

17. До компетенцій якого органу державної влади належить забезпечення складання платіжного балансу, зведеного валютного плану України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

18. До компетенцій якого органу державної влади належить здійснення заходів щодо забезпечення раціонального використання коштів Державного валютного фонду України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

19. До компетенцій якого органу державної влади належить забезпечення виконання рішень Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй з питань зовнішньоекономічної діяльності:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

20. До компетенцій якого органу державної влади належить застосування заходів у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів або економічних угруповань шляхом запровадження режиму ліцензування:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

21. До компетенцій якого органу державної влади належить зберігання і використання золотовалютного резерву України та інших державних коштовностей, які забезпечують платоспроможність України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

22. До компетенцій якого органу державної влади належить представлення інтересів України у відносинах з міжнародними банками та

іншими фінансово-кредитними установами, а також укладання міжбанківських угод:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

23. До компетенцій якого органу державної влади належить регулювання курсу національної валюти України до грошових одиниць інших держав:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

24. Який орган державної влади виступає гарантом кредитів, що надаються суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності іноземними банками, фінансовими та іншими міжнародними організаціями під заставу Державного валютного фонду та іншого державного майна України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

25. Який орган державної влади забезпечує проведення єдиної зовнішньоекономічної політики при здійсненні суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності виходу на зовнішній ринок, координацію їх зовнішньоекономічної діяльності, в тому числі відповідно до міжнародних договорів України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

26. Який орган державної влади здійснює контроль за додержанням всіма суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності чинних законів України та умов міжнародних договорів України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

27. Який орган державної влади проводить антидемпінгові, антисубсидійні та спеціальні розслідування у порядку, визначеному законами України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики?*

28. Який орган державної влади здійснює контроль за додержанням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності законодавства про захист економічної конкуренції:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) Антимонопольний комітет України?*

29. Економічний та політичний союз 28 незалежних держав-членів, що розташовані здебільшого в Європі; веде свій початок від утворення Європейської спільноти з вугілля та сталі та Європейської економічної спільноти, які складались з шести країн у 1957 році:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Асоціація держав Південно-Східної Азії;*
- г) Північноамериканська угода про вільну торгівлю.*

30. Зона вільної торгівлі, яка об'єднує митні території чотирьох європейських країн: Республіки Ісландія, Князівства Ліхтенштейн, Королівства Норвегії та Швейцарської Конфедерації:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Асоціація держав Південно-Східної Азії;*
- г) Північноамериканська угода про вільну торгівлю.*

31. Геополітична та економічна міжнародна організація, до якої входять 10 країн, розташованих в Південно-Східній Азії: Філіппіни, Малайзія, Індонезія, Сінгапур, Тайланд, Бруней-Даруссалам, В'єтнам, Лаос, М'янма, Камбоджа:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Асоціація держав Південно-Східної Азії;*
- г) Північноамериканська угода про вільну торгівлю.*

32. Угода між Канадою, Мексикою та США:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Асоціація держав Південно-Східної Азії;*
- г) Північноамериканська угода про вільну торгівлю.*

33. Економічний союз держав у Південній Америці, до складу якого входять Аргентина, Бразилія, Парагвай, Уругвай та Венесуела, а також Чилі, Болівія, Перу, Колумбія та Еквадор як асоційовані члени:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Меркосур;*
- г) Північноамериканська угода про вільну торгівлю.*

34. Міжнародна економічна організація, наділена функціями, пов'язаними з формуванням загальних зовнішніх митних кордонів країн-засновників, що до неї належать (Білорусь, Казахстан, Киргизстан, Росія і

Таджикистан), виробленням єдиної зовнішньоекономічної політики, тарифів, цін та інших складових функціонування загального ринку:

- а) Європейський Союз;*
- б) Європейська асоціація вільної торгівлі;*
- в) Асоціація держав Південно-Східної Азії;*
- г) Євразійське економічне співтовариство.*

35. Спеціальне агентство Організації Об'єднаних Націй, засноване з метою регулювання валютно-кредитних відносин країн-членів і надання їм допомоги при дефіциті платіжного балансу шляхом надання коротко- і середньострокових кредитів в іноземній валюті:

- а) Міжнародний валютний фонд;*
- б) Світовий банк;*
- в) Європейський банк реконструкції та розвитку;*
- г) Паризький клуб кредиторів.*

36. Банк, який здійснює свою діяльність більш ніж в 100 країнах, що розвиваються, надаючи фінансову й консультаційну допомогу з метою підвищення рівня життя найбіднішого населення:

- а) Міжнародний валютний фонд;*
- б) Світовий банк;*
- в) Європейський банк реконструкції та розвитку;*
- г) Паризький клуб кредиторів.*

37. Регіональний міжнародний банк, що розпочав свою діяльність у 1991 році зі спеціальною конкретною метою: сприяти структурним перетворенням щодо створення ринкової економіки у країнах Центральної та Східної Європи та колишніх країнах СРСР:

- а) Міжнародний валютний фонд;*
- б) Світовий банк;*
- в) Європейський банк реконструкції та розвитку;*
- г) Паризький клуб кредиторів.*

38. Неформальна організація, яка об'єднує інтереси країн-кредиторів, не має чіткої організаційної структури та членства і формально відкрита для всіх країн, які є кредиторами і беруть практику роботи цієї організації (основними членами є уряди розвинутих країн):

- а) Міжнародний валютний фонд;*
- б) Світовий банк;*
- в) Лондонський клуб кредиторів;*
- г) Паризький клуб кредиторів.*

39. Неформальне об'єднання, в яке входить близько 1000 банків-кредиторів, є форумом, на якому відбувається реструктуризація боргів, наданих комерційними банками без гарантій з боку урядів країн-кредиторів:

- а) Міжнародний валютний фонд;*
- б) Світовий банк;*
- в) Лондонський клуб кредиторів;*
- г) Паризький клуб кредиторів.*

40. Міжнародна організація, метою якої є розробка системи правових норм міжнародної торгівлі та контроль за їх дотриманням:

- а) Світова організація торгівлі;*
- б) Міжнародна Торгова Палата;*
- в) «Велика сімка» або Група семи;*
- г) Організація економічного співробітництва і розвитку.*

41. Світова організація бізнесу, яка має на меті підтримку й розвиток міжнародної торгівлі й глобалізації; розробляє правила, що регулюють світову торгівлю, які є добровільними, але бізнесмени щодня дотримуються їх у численних ділових операціях, і ці правила становлять основу міжнародної торгівлі:

- а) Світова організація торгівлі;*
- б) Міжнародна Торгова Палата;*
- в) «Велика сімка» або Група семи;*
- г) Організація економічного співробітництва і розвитку.*

42. Міжнародний клуб урядів високорозвинених країн світу (США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція, Італія, Канада), лідери яких регулярно зустрічаються для обговорення спільних економічних проблем і намагаються узгоджувати свою економічну політику:

- а) Світова організація торгівлі;*
- б) Міжнародна Торгова Палата;*
- в) «Велика сімка» або Група семи;*
- г) Організація економічного співробітництва і розвитку.*

43. Міжнародна організація, яка об'єднує країни з високим доходом громадян та високим індексом розвитку людського потенціалу, і має на меті координацію економічної політики країн-членів та погодження програми допомоги країнам, що розвиваються:

- а) Світова організація торгівлі;*
- б) Міжнародна Торгова Палата;*
- в) «Велика сімка» або Група семи;*
- г) Організація економічного співробітництва і розвитку.*

Тема 2 Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План практичного заняття

1. Сутність митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Форми митного контролю.
2. Митні органи України: завдання, функції, структура.
3. Мито як інструмент економічного регулювання. Види митних ставок.
4. Характеристика митних режимів.

Основні терміни

Автономне мито, адвалерне мито, антидемпінгове мито, балансувальна функція мита, відмова на користь держави, вільна митна зона, експорт,

експортне мито, ефективне мито, захисна функція мита, знищення або руйнування, імпорт, імпортне мито, комбіноване мито, компенсаційне мито, конвенційне мито, митна політика, митна система, митна справа, митна територія України, митний контроль, митний огляд, митний склад, митний тариф, мито, номінальне мито, переробка за межами митної території, переробка на митній території, реекспорт, реімпорт, сезонне мито, специфічне мито, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення, транзит, транзитне мито, фіскальна функція мита.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність митного регулювання.
2. Охарактеризуйте систему митних органів України.
3. Дайте визначення мита та поясніть, які функції воно виконує.
4. Наведіть класифікацію мита за різними критеріями.
5. Охарактеризуйте митні режими.

Тести

1. Який орган державної влади визначає головні напрями митної політики України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

2. Який орган державної влади визначає структуру системи органів державного регулювання митної справи:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

3. Який орган державної влади визначає розміри мита та умови митного обкладення:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

4. Який орган державної влади визначає спеціальні митні зони та митні режими на території України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

5. Який орган державної влади визначає перелік товарів, експорт, імпорт та транзит яких через територію України забороняється:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;

- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

6. Який орган державної влади забезпечує здійснення митної політики України відповідно до законів України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

7. Який орган державної влади забезпечує встановлення розмірів митних зборів і плати за митні процедури:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

8. Який орган державної влади забезпечує координацію діяльності міністерств, державних комітетів та відомств України з питань митної справи:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

9. Який орган державної влади забезпечує проведення переговорів та укладання міжнародних договорів України з митних питань у випадках, передбачених законами України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

10. Який орган державної влади забезпечує подання на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо системи митних органів України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

11. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, забезпечує контроль за додержанням законодавства України про митну справу:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

12. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, забезпечує виконання зобов'язань, які випливають з міжнародних договорів за участю України стосовно митної справи:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) правильної відповіді немає?

13. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, використовує засоби митно-тарифного та позатарифного регулювання при переміщенні через митний кордон України товарів та інших предметів:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

14. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, забезпечує контроль за додержанням законодавства України про митну справу:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

15. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, забезпечує комплексний контроль разом з Національним банком України за валютними операціями:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

16. Який орган державної влади здійснює заходи щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку за участю відповідних міністерств:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

17. Який орган державної влади, створює сприятливі умови для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон країни:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

18. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, займається боротьбою з контрабандою та порушеннями митних правил:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

19. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, займається співробітництвом з митними та іншими органами зарубіжних країн, а також з міжнародними організаціями з питань митної справи:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) митні органи України;
- г) *правильної відповіді немає?*

20. Який орган державної влади, здійснюючи митну політику, займається веденням митної статистики:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) митні органи України;*
- г) правильної відповіді немає?*

21. Яка функція мита полягає у тому, що воно є джерелом наповнення державного бюджету:

- а) фіскальна;*
- б) протекціоністська;*
- в) балансувальна;*
- г) правильної відповіді немає?*

22. Яка функція мита полягає у тому, що воно є інструментом захисту національних виробників шляхом стримування імпорту:

- а) фіскальна;*
- б) протекціоністська;*
- в) балансувальна;*
- г) правильної відповіді немає?*

23. Яка функція мита полягає у тому, що воно є інструментом захисту національних споживачів шляхом стримування небажаного експорту:

- а) фіскальна;*
- б) протекціоністська;*
- в) балансувальна;*
- г) правильної відповіді немає?*

24. Які ставки мита передбачають відсоткове нарахування до митної вартості:

- а) адвалерні;*
- б) специфічні;*
- в) комбіновані;*
- г) змішані?*

25. Які ставки мита передбачають абсолютне грошове нарахування до митної вартості:

- а) адвалерні;*
- б) специфічні;*
- в) комбіновані;*
- г) змішані?*

26. Які ставки мита передбачають поєднання адвалерного та специфічного методів:

- а) адвалерні;*
- б) специфічні;*
- в) комбіновані;*
- г) правильної відповіді немає?*

27. Яку назву мають мита, що застосовуються при імпорті товарів за цінами, нижчими внутрішніх цін країни-експортера:

- а) антидемпінгові;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) конвенційні?*

28. Яку назву мають мита, що застосовуються при встановленні факту отримання субсидій в країні експортера:

- а) антидемпінгові;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) конвенційні?*

29. Яку назву мають мита, що встановлюються в односторонньому порядку:

- а) антидемпінгові;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) конвенційні?*

30. Яку назву мають мита, що застосовуються за договором чи домовленістю з іншою країною:

- а) антидемпінгові;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) конвенційні?*

31. Яку назву мають мита, вказані в тарифі:

- а) реальні;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) номінальні?*

32. Яку назву мають мита, що враховують мито, яке було накладено на імпорتنі проміжні компоненти (вузли, сировина та ін.):

- а) реальні;*
- б) компенсаційні;*
- в) автономні;*
- г) номінальні?*

33. Митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України:

- а) імпорт (випуск для вільного обігу);*
- б) реімпорт;*
- в) експорт (остаточне вивезення);*
- г) реекспорт.*

34. Митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних

платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) імпорт (випуск для вільного обігу);*
- б) реімпорт;*
- в) експорт (остаточне вивезення);*
- г) реекспорт.*

35. Митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення:

- а) імпорт (випуск для вільного обігу);*
- б) реімпорт;*
- в) експорт (остаточне вивезення);*
- г) реекспорт.*

36. Митний режим, відповідно до якого товари, що були раніше ввезені на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) імпорт (випуск для вільного обігу);*
- б) реімпорт;*
- в) експорт (остаточне вивезення);*
- г) реекспорт.*

37. Митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома органами доходів і зборів України або в межах зони діяльності одного органу доходів і зборів без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) транзит;*
- б) тимчасове ввезення;*
- в) тимчасове вивезення;*
- г) митний склад.*

38. Митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання:

- а) транзит;*
- б) тимчасове ввезення;*
- в) тимчасове вивезення;*
- г) митний склад.*

39. Митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України

з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання:

- а) транзит;*
- б) тимчасове ввезення;*
- в) тимчасове вивезення;*
- г) митний склад.*

40. Митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) транзит;*
- б) тимчасове ввезення;*
- в) тимчасове вивезення;*
- г) митний склад.*

41. Митний режим, відповідно до якого іноземні товари ввозяться на територію вільної митної зони та вивозяться з цієї території за межі митної території України із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а українські товари ввозяться на територію вільної митної зони із оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання:

- а) вільна митна зона;*
- б) безмитна торгівля;*
- в) переробка на митній території;*
- г) переробка за межами митної території.*

42. Митний режим, відповідно до якого товари, не призначені для вільного обігу на митній території України, знаходяться та реалізуються для вивезення за межі митної території України під митним контролем у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, відкритих для міжнародного сполучення, та на повітряних, водних або залізничних транспортних засобах комерційного призначення, що виконують міжнародні рейси, з умовним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт та експорт таких товарів, та без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) вільна митна зона;*
- б) безмитна торгівля;*
- в) переробка на митній території;*
- г) переробка за межами митної території.*

43. Митний режим, відповідно до якого іноземні товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови подальшого реекспорту продуктів переробки:

- а) вільна митна зона;*

- б) безмитна торгівля;*
- в) переробка на митній території;*
- г) переробка за межами митної території.*

44. Митний режим, відповідно до якого українські товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту:

- а) вільна митна зона;*
- б) безмитна торгівля;*
- в) переробка на митній території;*
- г) переробка за межами митної території.*

45. Митний режим, відповідно до якого іноземні товари під митним контролем знищуються або приводяться у стан, який виключає можливість їх використання, з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності:

- а) вільна митна зона;*
- б) безмитна торгівля;*
- в) знищення або руйнування;*
- г) відмова на користь держави.*

46. Митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від іноземних товарів на користь держави без будь-яких умов на свою користь:

- а) вільна митна зона;*
- б) безмитна торгівля;*
- в) знищення або руйнування;*
- г) відмова на користь держави.*

Задача

Функції попиту та пропозиції на внутрішньому ринку країни мають вигляд: $Q_D = 47 - P$ та $Q_S = 2P - 4$, відповідно. Ціна на світовому ринку складає 14 грошових одиниць. Визначте величину надходжень до державного бюджету, якщо запроваджується специфічне імпортне мито в розмірі 2 грошові одиниці за кожен одиницю товару. Проаналізуйте наслідки введення імпортного мита для національних споживачів, виробників та країни в цілому.

Тема 3 Порядок митного оформлення товарів

План практичного заняття

1. Загальні положення щодо митного оформлення.
2. Декларування товарів.
3. Основні митні документи та їх оформлення.
4. Митна вартість та методи її визначення.
5. Правила інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс 2010».

Основні терміни

CIF, CIP, CFR, CPT, DAP, DAT, DDP, EXW, FAS, FCA, FOB, Інкотермс-2010, метод визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів, метод визначення митної вартості за ціною договору щодо імпортованих товарів, метод визначення митної вартості за ціною договору щодо подібних товарів, метод визначення митної вартості на основі віднімання вартості, метод визначення митної вартості на основі додавання вартості, митна вартість товарів, резервний метод визначення митної вартості.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте процедуру митного оформлення відповідно до українського законодавства.
2. Розкрийте сутність процедури декларування товарів.
3. Наведіть перелік основних митних документів.
4. Поясніть, що являє собою митна вартість і якими методами вона може бути визначена.
5. Охарактеризуйте базисні умови поставки товарів відповідно до Інкотермс 2010.

Тести

1. Яка умова «Інкотермс 2010» передбачає, що продавець виконав свої зобов'язання з доставки товару в момент його передання покупцеві або уповноваженій ним особі зі свого підприємства або складу:

- а) *EXW*;
- б) *FOB*;
- в) *FAS*;
- г) *FCA*?

2. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець виконав свої зобов'язання щодо поставки товару в момент передавання очищеного для експорту товару перевізнику, якого вказав покупець, у названому місці або пункті:

- а) *EXW*;
- б) *FOB*;
- в) *FAS*;
- г) *FCA*?

3. Яка умова «Інкотермс 2010» передбачає, що продавець виконав свої зобов'язання щодо доставки товару в момент, коли товари розміщені «вздовж судна», тобто на причалі або на баржах-ліхтерах у вказаному порту відвантаження:

- а) *EXW*;
- б) *FOB*;
- в) *FAS*;
- г) *FCA*?

4. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець виконав свої зобов'язання щодо поставки товару в момент, коли останній перетнув борт

судна в узгодженому сторонами порту відвантаження (продавець при цьому повинен забезпечити очищення товару для експорту):

- а) *EXW*;
- б) *FOB*;
- в) *FAS*;
- г) *FCA*?

5. Яка умова «Інкотермс 2010» передбачає, що продавець має сплатити всі витрати, пов'язані з транспортуванням вантажу в зазначений пункт призначення (у тому числі повинен забезпечити вільний вивіз вантажу зі своєї країни, тобто сплатити всі митні збори), а ризик втрати або пошкодження товару переходить з продавця на покупця в момент перетинання вантажу борту судна:

- а) *CFR*;
- б) *CIF*;
- в) *CPT*;
- г) *CIP*?

6. Яка умова «Інкотермс 2010» передбачає, що продавець має сплатити всі витрати, пов'язані з транспортуванням вантажу в зазначений пункт призначення (у тому числі повинен забезпечити вільний вивіз вантажу зі своєї країни, тобто сплатити всі митні збори, а також повинен застрахувати вантаж від ризику пошкодження або втрати в процесі транспортування):

- а) *CFR*;
- б) *CIF*;
- в) *CPT*;
- г) *CIP*?

7. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець оплачує вартість перевезення вантажу в зазначений пункт призначення, а ризик втрати або пошкодження товару так само, як і всі додаткові витрати, що виникають після передання товару перевізникові, переходять до покупця в момент прийняття вантажу перевізником:

- а) *CFR*;
- б) *CIF*;
- в) *CPT*;
- г) *CIP*?

8. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець зобов'язаний оплатити витрати, пов'язані з перевезенням товару до названого пункту призначення, у тому числі забезпечити страхування від ризиків втрати й ушкодження товару під час перевезення на користь покупця:

- а) *CFR*;
- б) *CIF*;
- в) *CPT*;
- г) *CIP*?

9. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець виконав свої зобов'язання тоді, коли товар, випущений в митному режимі експорту, доставлений ним в погоджений термінал вказаного місця призначення:

а) *DAP*;

б) *DAT*;

в) *DDP*;

г) *правильної відповіді немає*;

10. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець виконав своє зобов'язання щодо поставки, коли він надав покупцеві товар, готовий до розвантаження з транспортного засобу, що прибув в погоджене місце призначення:

а) *DAP*;

б) *DAT*;

в) *DDP*;

г) *правильної відповіді немає*?

11. Яка умова «Інкотермс 2010» означає, що продавець зобов'язаний нести усі витрати і ризики, пов'язані з транспортуванням товару, включаючи (де це знадобиться) будь-які імпортні збори в країні призначення:

а) *DAP*;

б) *DAT*;

в) *DDP*;

г) *правильної відповіді немає*?

Задача

Визначте ціни експортної продукції (євро) за умовами EXW, FOB, CIF та DDP, якщо вартість вантажу 38,76 тис. євро, перевезення від складу до порту експортера 0,03 тис. євро, перевезення від порту до складу імпортера 0,05 тис. євро, митне оформлення експорту 0,1 тис. євро, імпортне мито і митне оформлення в порту імпортера 1,36 тис. євро, навантажувально-розвантажувальні роботи в порту експортера 0,13 тис. євро, навантажувально-розвантажувальні роботи в порту імпортера 0,14 тис. євро, фрахт до порту призначення вантажу 4,11 тис. євро, страхування міжнародного перевезення 6,22 тис. євро.

Тема 4 Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

План практичного заняття

1. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

2. Сутність та порядок нарахування акцизного збору в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

3. Порядок нарахування податку на додану вартість при імпорті та відшкодування податку на додану вартість при експорті.

Основні терміни

Акцизний збір, антидемпінгове мито, база оподаткування, ввізне мито, вивізне мито, відшкодування податку на додану вартість, єдиний збір, марки акцизного податку, митний збір, об'єкти оподаткування, підакцизні товари, податки, платники податку, податок на додану вартість, регулятивна функція податків, стимулююча функція податків, фіскальна функція податків.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Дайте визначення податків. Назвіть функції податків та розкрийте їх сутність.
2. Охарактеризуйте принципи підсистеми оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
3. Які види митних платежів передбачені українським законодавством.
4. Розкрийте сутність акцизного збору та порядок його нарахування в сфері зовнішньоекономічної діяльності.
5. Дайте визначення податку на додану вартість та опишіть порядок його нарахування при імпорті.
6. Поясніть механізм відшкодування податку на додану вартість при експорті.

Тести

1. Яка функція податків у зовнішньоекономічній діяльності полягає в тому, що вони є джерелом наповнення бюджету країни:
  - а) *фіскальна;*
  - б) *стимулююча;*
  - в) *регулятивна;*
  - г) *правильної відповіді немає?*
2. Яка функція податків у зовнішньоекономічній діяльності полягає в тому, що їх раціональна система сприяє розвитку національного виробництва:
  - а) *фіскальна;*
  - б) *стимулююча;*
  - в) *регулятивна;*
  - г) *правильної відповіді немає?*
3. Яка функція податків у зовнішньоекономічній діяльності полягає в тому, що, завдяки розподілу ставок, податки формують обсяг та структуру експорту, імпорту, споживання:
  - а) *фіскальна;*
  - б) *стимулююча;*
  - в) *регулятивна;*
  - г) *правильної відповіді немає?*
4. За якою базовою ставкою ПДВ оподатковуються товари, що ввозяться на територію України:
  - а) *0 %;*
  - б) *7 %*
  - в) *20 %;*
  - г) *правильної відповіді немає?*

5. За якою ставкою ПДВ оподатковується постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів:

- а) 0 %;
- б) 7 %
- в) 20 %;
- г) *правильної відповіді немає?*

6. За якою базовою ставкою ПДВ оподатковується постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я:

- а) 0 %;
- б) 7 %
- в) 20 %;
- г) *правильної відповіді немає?*

7. За якою ставкою ПДВ оподатковуються операції з вивезення товарів за межі митної території України:

- а) 0 %;
- б) 7 %
- в) 20 %;
- г) *правильної відповіді немає?*

Задача

Фірма імпортує підакцизні товари на суму 37,12 тис. євро. Адвалорна ставка імпортного мита на товар – 9 %, плата за митне оформлення – 0,04 тис. євро, ставка ПДВ – 20 %, ставка акцизного збору – 29 %. За ставкою мита 4 % обкладають також імпортні складові товару вартістю 24,66 тис. євро. Курс НБУ – 1 євро : 29,345 7 грн. Визначте плату за митне оформлення імпортного підакцизного товару (грн), величину імпортного мита (грн), величину акцизного збору (грн), величину податку на додану вартість (грн), ставку ефективного мита (двома методами).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5 Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика

План практичного заняття

1. Сутність та механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни.
2. Інструменти нетарифного регулювання.

Основні терміни

Групові торговельні захисні заходи, експортні заходи, заборонні заходи, заходи, які впливають на конкурентоспроможність товарів, інвестиційні заходи, інтелектуальна власність, країна походження товару, ліцензування, неавтоматичне квотування, нетарифні засоби регулювання, обмеження на післяпродажні послуги, обмеження на розповсюдження товарів, обмеження щодо державних закупівель, обмежувальні заходи, передвідвантажувальна інспекція, санітарні та фітосанітарні заходи, субсидії, технічні бар'єри у торгівлі, фінансове регулювання, цінові заходи контролю.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність нетарифних засобів регулювання.
2. Обґрунтуйте переваги нетарифних засобів регулювання.
3. Поясніть різницю між адміністративними та економічними методами регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Наведіть класифікацію нетарифних засобів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, запропоновану Міжвідомчою групою ЮНКТАД.

Тести

1. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься квотування:
  - а) кількісні обмеження;
  - б) прихований протекціонізм;
  - в) фінансові заходи;
  - г) *правильної відповіді немає?*
2. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься ліцензування:
  - а) кількісні обмеження;
  - б) прихований протекціонізм;
  - в) фінансові заходи;
  - г) *правильної відповіді немає?*
3. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься «добровільне» обмеження експорту:
  - а) кількісні обмеження;

- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

4. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться державні закупи:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

5. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться вимоги про обов'язкове використання місцевих компонентів:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

6. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться технічні бар'єри:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

7. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться антидемпінгові заходи:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

8. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться податки і збори на ввіз чи вивіз продукції:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

9. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відносяться субсидії:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

10. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься експортне кредитування національних постачальників:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

11. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься обов'язковий імпорتنний депозит:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

12. До якої групи інструментів нетарифного регулювання відноситься стимулювання демпінгу при експорті та антидемпінгові процедури при імпорті:

- а) кількісні обмеження;*
- б) прихований протекціонізм;*
- в) фінансові заходи;*
- г) правильної відповіді немає?*

Тема 6 Кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності

План практичного заняття

1. Сутність та класифікація квот.
2. Ліцензування. Види та способи розподілу ліцензій.

Основні терміни

Автоматичне ліцензування, відкрита ліцензія, генеральна ліцензія, глобальні квоти, групові квоти, «добровільні» обмеження експорту, експортна квота, експортна ліцензія, імпортна квота, імпортна ліцензія, індивідуальні квоти, квотування, кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності, ліцензування експорту, ліцензування імпорту, неавтоматичне ліцензування, разова (індивідуальна) ліцензія, спеціальна ліцензія, спеціальні квоти.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність кількісних обмежень зовнішньоекономічної діяльності.
2. Дайте визначення квотування. Охарактеризуйте види квот, які застосовуються в Україні.
3. Поясніть механізм дії ліцензування експорту (імпорту). Наведіть перелік ліцензій, які існують в Україні.
4. У яких випадках в Україні запроваджується ліцензування експорту товарів?
5. У яких випадках в Україні запроваджується ліцензування імпорту товарів?
6. Розкрийте сутність «добровільних» обмежень експорту.

Тести

1. Які види квот встановлюються по товару без зазначення конкретних країн (груп країн), куди товар експортується або з яких він імпортується:
  - а) глобальні квоти;

- б) групові квоти;
- в) індивідуальні квоти;
- г) спеціальні квоти?

2. Які види квот встановлюються по товару з визначенням групи країн, куди товар експортується або з яких він імпортується:

- а) глобальні квоти;
- б) групові квоти;
- в) індивідуальні квоти;
- г) спеціальні квоти?

3. Які види квот встановлюються по товару з визначенням конкретної країни, куди товар може експортуватись або з якої він може імпортуватись:

- а) глобальні квоти;
- б) групові квоти;
- в) індивідуальні квоти;
- г) спеціальні квоти?

4. Який вид квот являє собою граничний обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів, який дозволено імпортувати в Україну протягом установленого строку та який визначається в натуральних та/або вартісних одиницях виміру:

- а) глобальні квоти;
- б) групові квоти;
- в) індивідуальні квоти;
- г) спеціальні квоти?

5. Який вид ліцензій являє собою належним чином оформлене право на імпорт в Україну протягом установленого строку певного товару, який є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів:

- а) спеціальна ліцензія;
- б) відкрита (індивідуальна) ліцензія;
- в) генеральна ліцензія;
- г) разова (індивідуальна) ліцензія?

6. Який вид ліцензій являє собою дозвіл на експорт (імпорт) товару протягом певного періоду часу (але не менше одного місяця) з визначенням його загального обсягу:

- а) спеціальна ліцензія;
- б) відкрита (індивідуальна) ліцензія;
- в) генеральна ліцензія;
- г) разова (індивідуальна) ліцензія?

7. Який вид ліцензій являє собою відкритий дозвіл на експортні (імпортні) операції по певному товару та/або з певною країною (групою країн) протягом періоду дії режиму ліцензування по цьому товару:

- а) спеціальна ліцензія;
- б) відкрита (індивідуальна) ліцензія;
- в) генеральна ліцензія;
- г) разова (індивідуальна) ліцензія?

8. Який вид ліцензій являє собою разовий дозвіл, що має іменний характер і видається для здійснення кожної окремої операції конкретним суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності на період не менший, ніж той, що є необхідним для здійснення експортної (імпортної) операції:

- а) спеціальна ліцензія;
- б) відкрита (індивідуальна) ліцензія;
- в) генеральна ліцензія;
- г) разова (індивідуальна) ліцензія?

9. Який вид кількісних обмежень зовнішньоекономічної діяльності являє собою адміністративну форму нетарифного державного регулювання торговельного обороту, що визначає кількість та номенклатуру товарів, дозволених для експорту або імпорту:

- а) кількісні обмеження;
- б) ліцензування;
- в) «добровільні» обмеження експорту;
- г) правильної відповіді немає?

10. Який вид кількісних обмежень зовнішньоекономічної діяльності являє собою комплекс адміністративних дій органу виконавчої влади з питань економічної політики з надання дозволу на здійснення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності експорту (імпорту) товарів:

- а) кількісні обмеження;
- б) ліцензування;
- в) «добровільні» обмеження експорту;
- г) правильної відповіді немає?

11. Який вид кількісних обмежень зовнішньоекономічної діяльності являє собою обмеження обсягів поставок самим експортером у зв'язку з небезпекою застосування до нього більш серйозних санкцій:

- а) кількісні обмеження;
- б) ліцензування;
- в) «добровільні» обмеження експорту;
- г) правильної відповіді немає?

Тема 7 Фінансові засоби нетарифного регулювання та інструменти прихованого протекціонізму

План практичного заняття

1. Інструменти прихованого протекціонізму.
2. Фінансові засоби нетарифного регулювання.

Основні терміни

Антидемпінгові заходи, вимоги про обов'язкове використання місцевих компонентів, внутрішні субсидії, демпінг, державні закупки, експортне кредитування, експортні субсидії, зв'язаний кредит іноземним імпортерам, інструменти прихованого протекціонізму, непрямі субсидії, перехресні

субсидії, попередні імпорتنі депозити, прямі субсидії, технічні бар'єри, податки на ввезення та вивезення продукції, субсидія.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Поясніть механізм дії державних закупок як інструменту прихованого протекціонізму.
2. Розкрийте сутність вимог про вміст місцевих компонентів.
3. Охарактеризуйте технічні бар'єри як засіб обмеження доступу товарів на внутрішній ринок країни.
4. Назвіть відомі Вам антидемпінгові заходи.
5. Поясніть, у яких випадках внутрішні податки і збори можуть розглядатись у якості прихованого інструменту регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
6. Дайте визначення субсидії та охарактеризуйте основні види субсидій.
7. Охарактеризуйте сутність та форми експортного кредитування.
8. Дайте визначення попереднього імпортного депозиту.
9. Розкрийте сутність демпінгу.

Тести

1. Який метод торговельної політики вимагає від державних органів та підприємств купувати визначені товари лише у вітчизняних виробників, незважаючи на те, що ці товари можуть бути дорожчі за імпортні:

- а) державні закупки;
- б) вимоги про вміст місцевих компонентів;
- в) технічні бар'єри;
- г) антидемпінгові заходи?

2. Який метод прихованої торгової політики держави полягає у законодавчому встановленні частки кінцевого продукту, яка повинна вироблятися місцевими виробниками, у випадку реалізації на внутрішньому ринку:

- а) державні закупки;
- б) вимоги про вміст місцевих компонентів;
- в) технічні бар'єри;
- г) антидемпінгові заходи?

3. Судові та адміністративні тяжби, претензії, які пред'являють національні підприємці іноземним постачальникам, звинувачуючи їх у продажу товарів по занижених цінах – це:

- а) державні закупки;
- б) вимоги про вміст місцевих компонентів;
- в) технічні бар'єри;
- г) антидемпінгові заходи.

4. Державні заходи контролю та обмежень, що пов'язані з вимогами до технічних параметрів товару, які можуть бути використані як засіб обмеження доступу тих чи інших товарів на внутрішній ринок країни – це:

- а) державні закупки;

- б) вимоги про вміст місцевих компонентів;*
- в) технічні бар'єри;*
- г) антидемпінгові заходи.*

5. Фінансова чи інша економічна підтримка у будь-якій формі, яка здійснюється урядом країн-учасниць зовнішньоторговельних операцій, і яка може надаватись індивідуально, окремій галузі, окремому регіону або невизначеній групі осіб (фізичних чи юридичних) автоматично на основі об'єктивних критеріїв – це:

- а) субсидія;*
- б) експортне кредитування;*
- в) попередній імпортовий депозит;*
- г) демпінг.*

6. Який інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності передбачає фінансове стимулювання державного розвитку експорту національними виробниками у таких формах: надання кредитів національним експортерам у державних банках під ставку відсотка, нижчу за ринкову; зв'язаний кредит іноземним імпортерам за умови дотримання ними зобов'язань придбати товари лише у фірм країни, яка їм такий кредит надала; страхування експортних ризиків національних експортерів:

- а) субсидія;*
- б) експортне кредитування;*
- в) попередній імпортовий депозит;*
- г) демпінг?*

7. Як називаються внесення суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності на безпроцентні рахунки у банках, які обслуговують їх на території України, на період від моменту набрання договорами (контрактами), що ними укладаються, юридичної сили до моменту проходження товарами, що поставляються згідно із зазначеними договорами (контрактами), через митний кордон України або передачі товарів іноземними суб'єктами господарської діяльності на території України, грошових коштів у валюті договору (контракту) в сумі, визначеній у встановлених процентах до вартості відповідного договору (контракту):

- а) субсидія;*
- б) експортне кредитування;*
- в) попередні імпортові депозити;*
- г) демпінг?*

8. Як називається ввезення на митну територію країни імпорту товару за ціною, нижчою від порівнянної ціни на подібний товар у країні експорту, яке заподіює шкоду національному товаровиробнику подібного товару:

- а) субсидія;*
- б) експортне кредитування;*
- в) попередній імпортовий депозит;*
- г) демпінг?*

9. Який вид субсидій являє собою безпосередні виплати експортеру або виробнику, обумовлені фактом здійснення експортної операції або виробництва товару:

- а) прямі субсидії;*
- б) непрямі субсидії;*
- в) перехресні субсидії;*
- г) правильної відповіді немає?*

10. Який вид субсидій являє собою надання експортерам пільгового кредитування, податкових пільг, повернення попередньо оплачених мит, пільгового страхування тощо:

- а) прямі субсидії;*
- б) непрямі субсидії;*
- в) перехресні субсидії;*
- г) правильної відповіді немає?*

11. Який вид субсидій являє собою надання допомоги одній галузі або сектору економіки за рахунок іншої галузі або сектору, використовуючи заходи державного регулювання, найчастіше – шляхом перерозподілу коштів між галузями через механізм цін:

- а) прямі субсидії;*
- б) непрямі субсидії;*
- в) перехресні субсидії;*
- г) правильної відповіді немає?*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 8 Валюта, валютний курс, валютні цінності

План практичного заняття

1. Валюта: сутність та класифікація.
2. Валютний курс. Еволюція світової валютної системи.
3. Валютні ринки та валютні операції.
4. Порядок придбання і використання валюти. Система валютного контролю.
5. Українська міжбанківська валютна біржа та її функції.

Основні терміни

Бреттон-Вудська валютна система, валюта, валютна система золотого стандарту, валютний курс, валютний опціон, валютні операції, валютні операції «тод», валютні операції «том», валютні операції «своп», валютні операції «спот», валютні ринки, внутрішня конвертованість валюти, зовнішня конвертованість валюти, іноземна валюта, капітальна конвертованість валюти, колективна валюта, конвертована валюта, котирування валюти, національна валюта (валюта України), неконвертована валюта, повна конвертованість валюти, поточна конвертованість валюти, поточні валютні операції, термінові валютні операції, форвардні валютні операції, ф'ючерсні валютні операції, часткова конвертованість валюти, Ямайська валютна система.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Дайте визначення валюти. Класифікуйте валюти за різними критеріями.
2. Розкрийте сутність валютного курсу та валютного котирування.
3. Охарактеризуйте світові валютні системи.
4. Розкрийте сутність поточних валютних операцій.
5. Дайте порівняльну характеристику термінових валютних операцій.
6. Назвіть функції Української міжбанківської валютної біржі.

Тести

1. Яку назву має конвертованість валюти, якщо конвертація національної валюти дозволена тільки для нерезидентів:
  - а) зовнішня;
  - б) внутрішня;
  - в) поточна;
  - г) капітальна?
2. Яку назву має конвертованість валюти, якщо конвертація національної валюти дозволена тільки для резидентів:
  - а) зовнішня;
  - б) внутрішня;

- в) поточна;*
- г) капітальна?*

3. Яку назву має конвертованість валюти, якщо конвертація національної валюти поширюється тільки на платежі за поточними операціями:

- а) зовнішня;*
- б) внутрішня;*
- в) поточна;*
- г) капітальна?*

4. Яку назву має конвертованість валюти, якщо конвертація національної валюти поширюється тільки на платежі на платежі за рухом капіталу:

- а) зовнішня;*
- б) внутрішня;*
- в) поточна;*
- г) капітальна?*

5. Який вид конвертованості валюти передбачає можливість вільного обміну національної валюти на іноземну для всіх категорій власників (юридичних і фізичних осіб, резидентів і нерезидентів) та за всіма видами цілей або операцій (платежі за поточними операціями, платежі за рухом капіталу і переказами):

- а) часткова;*
- б) повна;*
- в) внутрішня;*
- г) правильної відповіді немає?*

6. Як називається котирування, коли певна постійна сума іноземної валюти (наприклад, 1, 10, 100 одиниць) використовується для вираження змінної величини відповідної суми національної валюти:

- а) пряме котирування;*
- б) непряме котирування;*
- в) крос-котирування;*
- г) правильної відповіді немає?*

7. Як називається котирування, коли певна постійна сума національної валюти (наприклад, 1, 10, 100 одиниць) використовується для вираження змінної величини відповідної суми іноземної валюти:

- а) пряме котирування;*
- б) непряме котирування;*
- в) крос-котирування;*
- г) правильної відповіді немає?*

8. Як називається котирування двох іноземних валют, жодна з яких не є національною валютою учасника угоди, що встановлює курс:

- а) пряме котирування;*
- б) непряме котирування;*
- в) крос-котирування;*
- г) правильної відповіді немає?*

9. В умовах якої валютної системи в основі валютного курсу лежав золотий паритет – відношення вагової кількості чистого золота, що містилося в двох грошових одиницях, які обмінювалися одна на одну:

- а) система, заснована на золотому стандарті;*
- б) система золотодевізного стандарту;*
- в) Бреттон-Вудська валютна система;*
- г) Ямайська валютна система?*

10. В умовах якої валютної системи механізм встановлення валютних курсів базувався на золоті та провідних валютах, які конвертувалися в золото:

- а) система, заснована на золотому стандарті;*
- б) система золотодевізного стандарту;*
- в) Бреттон-Вудська валютна система;*
- г) Ямайська валютна система?*

11. В умовах якої валютної системи було введено режим фіксованих золотих паритетів та курсів: центральні банки були зобов'язані підтримувати курс національної валюти до долара в межах 1 % від паритету за допомогою валютної інтервенції та дисконтної політики:

- а) система, заснована на золотому стандарті;*
- б) система золотодевізного стандарту;*
- в) Бреттон-Вудська валютна система;*
- г) Ямайська валютна система?*

12. В умовах якої валютної системи основою визначення валютних курсів є паритет (співвідношення) купівельних спроможностей національних валют:

- а) система, заснована на золотому стандарті;*
- б) система золотодевізного стандарту;*
- в) Бреттон-Вудська валютна система;*
- г) Ямайська валютна система?*

13. Як називається операція за договором, умови якого передбачають виконання цієї операції в день укладення договору:

- а) «тод»;*
- б) «том»;*
- в) «спот»;*
- г) правильної відповіді немає?*

14. Як називається операція за договором, умови якого передбачають виконання цієї операції в перший робочий день після дня укладення договору:

- а) «тод»;*
- б) «том»;*
- в) «спот»;*
- г) правильної відповіді немає?*

15. Як називається операція за договором, умови якого передбачають виконання цієї операції на другий робочий день після дня укладення договору:

- а) «тод»;*
- б) «том»;*
- в) «спот»;*
- г) правильної відповіді немає?*

16. Як називаються операції за договором, умови якого передбачають виконання цієї операції (з поставкою валюти за форвардним договором) пізніше ніж на другий робочий день після дня укладення договору:

- а) *форвардні операції*;
- б) *ф'ючерсні операції*;
- в) *валютний опціон*;
- г) *операції «своп»*?

17. Як називаються страхові угоди на біржах, що являють собою купівлю-продаж золота, валюти, фінансових та кредитних інструментів за фіксованою в момент укладання контракту ціною, з виконанням операцій через певний проміжок часу (більше від трьох днів і до двох-трьох років), основна особливість яких – торгівля стандартними контрактами, в яких детально регламентовані всі умови (сума, термін, метод розрахунку тощо):

- а) *форвардні операції*;
- б) *ф'ючерсні операції*;
- в) *валютний опціон*;
- г) *операції «своп»*?

18. Як називається договірне зобов'язання, що дає право (для покупця) і зобов'язання (для продавця) придбати або реалізувати певну кількість однієї валюти в обмін на іншу за фіксованим у момент укладання угоди курсом наперед узгоджену дату або протягом узгодженого періоду (в обмін на одержання такого права покупець опціону сплачує продавцю певну суму, яку називають премією):

- а) *форвардні операції*;
- б) *ф'ючерсні операції*;
- в) *валютний опціон*;
- г) *операції «своп»*?

19. Як називаються валютні угоди, які поєднують поточну та строкову операції: вони передбачають купівлю (продаж, обмін) іноземної валюти на умовах негайної поставки зі зворотним її продажом (купівлею, обміном) на певну дату в майбутньому з фіксацією умов цих операцій (курсів, обсягів, дат валютування тощо) під час укладення договору:

- а) *форвардні операції*;
- б) *ф'ючерсні операції*;
- в) *валютний опціон*;
- г) *операції «своп»*?

Задачі

1. Визначте номінальний та реальний курс гривні України до долара США за прямим і зворотним котируванням, якщо офіційно за 200 гривень отримували 7,57 долари, а прирости цін в Україні та США склали 10 % та 5 %, відповідно.

2. Частка долара США у міжнародних розрахунках України складає 60 %, євро – 25 %, російського рубля – 15 %. Курс долара до гривні у 2008 році складав 1:4, у 2009 році – 1:7, євро – 1:6 у 2008 році та 1:11 у 2009 році,

російського рубля – 1:0,25 у 2008 році та 1:0,3 у 2009 році. Визначте та прокоментуйте реальний ефективний курс гривні за прямим котируванням. Як змінилися курси гривні відносно кожної з трьох іноземних валют?

Тема 9 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

План практичного заняття

1. Поняття валютної політики держави та її складові. Суб'єкти валютного регулювання.
2. Сутність та інструменти валютного регулювання.

Основні терміни

Адміністративні інструменти валютної політики, адресна інтервенція, валютна блокада, валютна політика, валютне регулювання, валютний аукціон, валютний контроль, валютні обмеження, девальвація валюти, валютні інтервенції, девізна політика, диверсифікація валютних резервів, дисконтна політика, економічні інструменти валютного регулювання, інструменти опосередкованого впливу валютного регулювання, інструменти прямого впливу валютного регулювання, інтервенція за єдиним курсом, інтервенція за найкращим курсом, плаваючий валютний курс, політика відкритого ринку, політика обов'язкових резервів, ревальвація валюти, регулювання режиму валютного курсу, фіксований валютний курс.

Питання і завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте сутність та завдання валютної політики.
2. Опишіть повноваження суб'єктів валютного регулювання і контролю.
3. Поясніть механізм дії інструментів валютного регулювання опосередкованого впливу.
4. Розкрийте сутність девізної політики.
5. У чому полягає диверсифікація валютних резервів?
6. Охарактеризуйте режими валютного курсу.
7. Розкрийте сутність політики девальвації та ревальвації валют.

Тести

1. Хто з суб'єктів валютного регулювання здійснює валютну політику виходячи з принципів загальної економічної політики України:
  - а) Верховна Рада України;
  - б) Кабінет Міністрів України;
  - в) Національний Банк України;
  - г) *правильної відповіді немає?*
2. Хто з суб'єктів валютного регулювання складає разом з Кабінетом Міністрів України платіжний баланс України:
  - а) Верховна Рада України;
  - б) Президент України;

- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

3. Хто з суб'єктів валютного регулювання контролює дотримання затвердженого Верховною Радою України ліміту зовнішнього державного боргу України:

- а) Президент України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

4. Хто з суб'єктів валютного регулювання визначає у разі необхідності ліміти заборгованості в іноземній валюті повноважених банків нерезидентам:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

5. Хто з суб'єктів валютного регулювання видає обов'язкові для виконання нормативні акти щодо здійснення операцій на валютному ринку України:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

6. Хто з суб'єктів валютного регулювання нагромаджує, зберігає і використовує резерви валютних цінностей для здійснення державної валютної політики:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

7. Хто з суб'єктів валютного регулювання видає ліцензії на здійснення валютних операцій та приймає рішення про їх скасування:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

8. Хто з суб'єктів валютного регулювання установлює способи визначення і використання валютних (обмінних) курсів іноземних валют, виражених у валюті України, курсів валютних цінностей, виражених у іноземній валюті або розрахункових (клірингових) одиницях:

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Національний Банк України;
- г) правильної відповіді немає?

9. Хто з суб'єктів валютного регулювання установлює за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері

статистики, єдині форми обліку, звітності та документації про валютні операції, порядок контролю за їх достовірністю та своєчасним поданням:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

10. Хто з суб'єктів валютного регулювання забезпечує публікацію банківських звітів про власні операції та операції уповноважених банків:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

11. визначає і подає на затвердження до Верховної Ради України ліміт зовнішнього державного боргу України:

- а) Президент України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

12. Хто з суб'єктів валютного регулювання разом із Національним Банком України бере участь у складанні платіжного балансу України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Президент України;*
- г) правильної відповіді немає?*

13. Хто з суб'єктів валютного регулювання забезпечує виконання бюджетної та податкової політики в частині, що стосується руху валютних цінностей:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

14. Хто з суб'єктів валютного регулювання забезпечує формування і виступає розпорядником Державного валютного фонду України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*
- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

15. Хто з суб'єктів валютного регулювання визначає порядок використання надходжень у міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, які використовуються у торговельному обороті з іноземними державами, а також у неконвертованих іноземних валютах, які використовуються у неторговельному обороті з іноземними державами на підставі положень міжнародних договорів України:

- а) Верховна Рада України;*
- б) Кабінет Міністрів України;*

- в) Національний Банк України;*
- г) правильної відповіді немає?*

16. Які інструменти валютного регулювання передбачають використання різних засобів стимулювання економічної зацікавленості суб'єктів ринку у здійсненні тих чи інших валютних операцій з метою впливу на динаміку обмінного курсу та інші макроекономічні параметри розвитку національного господарства:

- а) економічні інструменти прямого впливу;*
- б) адміністративні інструменти прямого впливу;*
- в) інструменти опосередкованого впливу;*
- г) правильної відповіді немає?*

17. Які інструменти валютного регулювання передбачають сукупність заходів з нормативно-правового регулювання різноманітних аспектів функціонування валютного ринку країни та діяльності його учасників:

- а) економічні інструменти прямого впливу;*
- б) адміністративні інструменти прямого впливу;*
- в) інструменти опосередкованого впливу;*
- г) правильної відповіді немає?*

18. Які інструменти валютного регулювання являють собою сукупність важелів і методів, що використовуються в ході здійснення монетарної політики держави для регулювання пропозиції грошей в країні, впливаючи при цьому на динаміку обмінного курсу:

- а) економічні інструменти прямого впливу;*
- б) адміністративні інструменти прямого впливу;*
- в) інструменти опосередкованого впливу;*
- г) правильної відповіді немає?*

19. Яка форма валютних інтервенцій проводиться шляхом розподілу визначеного обсягу інтервенції між тими суб'єктами ринку, які запропонували найкращу ціну на купівлю/продаж іноземної валюти:

- а) валютний аукціон;*
- б) інтервенція за єдиним курсом;*
- в) інтервенція за найкращим курсом;*
- г) адресна інтервенція?*

20. Яка форма валютних інтервенцій здійснюється або шляхом збирання заявок суб'єктів ринку на купівлю/продаж/обмін іноземної валюти за єдиним визначеним обмінним курсом та подальшого їх пропорційного задоволення в межах визначеного обсягу валютної інтервенції, або шляхом розміщення пропозиції з купівлі/продажу іноземної валюти в торговельно-інформаційній системі за єдиним визначеним обмінним курсом та укладення угод із суб'єктами ринку в порядку акцептування ними пропозиції до вичерпування обсягу валютної інтервенції:

- а) валютний аукціон;*
- б) інтервенція за єдиним курсом;*
- в) інтервенція за найкращим курсом;*
- г) адресна інтервенція?*

21. Яка форма валютних інтервенцій здійснюється або шляхом запиту щодо ціни на купівлю/продаж іноземної валюти в суб'єктів ринку через торговельно-інформаційні системи та укладення угод із суб'єктом ринку, який запропонував найкращу ціну, або шляхом вибору найкращої ціни купівлі/продажу іноземної валюти з наявних у торговельно-інформаційних системах котирувань суб'єктів ринку та укладення угод із суб'єктом ринку, який запропонував цю ціну:

- а) валютний аукціон;*
- б) інтервенція за єдиним курсом;*
- в) інтервенція за найкращим курсом;*
- г) адресна інтервенція?*

22. Яка форма валютних інтервенцій зумовлюється національними інтересами України та здійснюється у виняткових випадках на підставі звернення Уряду України:

- а) валютний аукціон;*
- б) інтервенція за єдиним курсом;*
- в) інтервенція за найкращим курсом;*
- г) адресна інтервенція?*

23. Який економічний інструмент валютного регулювання реалізується через вплив на валютний курс шляхом купівлі-продажу центральним банком іноземної валюти:

- а) девізна політика;*
- б) диверсифікація валютних резервів;*
- в) регулювання режиму валютного курсу;*
- г) політика девальвації та ревальвації валюти?*

24. Який економічний інструмент валютного регулювання полягає у діяльності центрального банку країни, офіційно спрямований на зміну обмінного курсу національної валюти в бік його зниження чи підвищення:

- а) девізна політика;*
- б) диверсифікація валютних резервів;*
- в) регулювання режиму валютного курсу;*
- г) політика девальвації та ревальвації валюти?*

25. Який економічний інструмент валютного регулювання являє собою діяльність центрального банку, спрямовану на встановлення порядку визначення і зміни обмінного курсу національної валюти відносно іноземних валют:

- а) девізна політика;*
- б) диверсифікація валютних резервів;*
- в) регулювання режиму валютного курсу;*
- г) політика девальвації та ревальвації валюти?*

26. Який економічний інструмент валютного регулювання передбачає регулювання структури офіційних валютних резервів держави шляхом включення до їхнього складу іноземних валют різних країн:

- а) девізна політика;*
- б) диверсифікація валютних резервів;*

- в) регулювання режиму валютного курсу;*
- г) політика девальвації та ревальвації валюти?*

27. Який режим валютного курсу передбачає офіційне встановлення курсу з подальшим його підтриманням на певному незмінному рівні:

- а) фіксований режим валютного курсу;*
- б) плаваючий режим валютного курсу;*
- в) змішаний режим валютного курсу;*
- г) правильної відповіді немає?*

28. Який режим валютного курсу передбачає формування такого курсу під впливом попиту і пропозиції на валютному ринку:

- а) фіксований режим валютного курсу;*
- б) плаваючий режим валютного курсу;*
- в) змішаний режим валютного курсу;*
- г) правильної відповіді немає?*

29. Який режим валютного курсу передбачає поєднання різних підходів щодо формування такого курсу:

- а) фіксований режим валютного курсу;*
- б) плаваючий режим валютного курсу;*
- в) змішаний режим валютного курсу;*
- г) правильної відповіді немає?*

30. Який інструмент опосередкованого впливу являє собою систему заходів центрального банку щодо встановлення і періодичної зміни ставки рефінансування з метою впливу на динаміку валютного курсу, стан платіжного балансу і рух капіталів, а також динаміку кредитних вкладень, грошової маси і цін:

- а) дисконтна політика;*
- б) політика відкритого ринку;*
- в) політика обов'язкових резервів;*
- г) правильної відповіді немає?*

31. Який інструмент опосередкованого впливу полягає у зміні центральним банком норми, в межах якої комерційні банки зобов'язані частину залучених коштів зберігати на рахунках у центральному банку:

- а) дисконтна політика;*
- б) політика відкритого ринку;*
- в) політика обов'язкових резервів;*
- г) правильної відповіді немає?*

32. Який інструмент опосередкованого впливу передбачає регулювання грошової маси в країні шляхом проведення центральним банком операцій з державними цінними паперами з метою впливу на ресурсну базу банків:

- а) дисконтна політика;*
- б) політика відкритого ринку;*
- в) політика обов'язкових резервів;*
- г) правильної відповіді немає?*

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

(для студентів заочної форми навчання)

1. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Економічні організації системи Організації об'єднаних націй як суб'єкти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в регіональних інтеграційних угрупованнях.
5. Співпраця України з міжнародними фінансово-кредитними установами.
6. Міжнародні організації з міжнародної торгівлі як суб'єкти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
7. Координаційні організації як суб'єкти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
8. Митні органи України: завдання, функції, структура.
9. Мито як інструмент економічного регулювання. Види митних ставок.
10. Характеристика митних режимів.
11. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа.
12. Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.
13. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту.
14. Митна вартість та методи її визначення.
15. Правила інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс 2010».
16. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
17. Порядок нарахування податку на додану вартість при імпорті та відшкодування податку на додану вартість при експорті.
18. Нетарифні засоби регулювання зовнішньоекономічної діяльності: класифікація та характеристика.
19. Кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності.
20. Еволюція світової валютної системи.
21. Українська міжбанківська валютна біржа та її функції.
22. Сутність та класифікація валюти. Валютний курс
23. Валютні ринки та валютні операції.
24. Валютна політика держави. Суб'єкти валютного регулювання.
25. Сутність та інструменти валютного регулювання.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Багрова І. В. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посібник / І. В. Багрова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 11 січ. 2003 р. № 436–IV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник / О. П. Гребельник. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 432 с.
4. Дідківський М. І. Зовнішньо-економічна діяльність підприємства : навч. посібник / М. І. Дідківський. – Київ : Знання, 2006. – 463 с.
5. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Г. М. Дроздова. – Київ : ЦУЛ. – 2002. – 172 с.
6. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
7. Митна енциклопедія : у двох томах. Т. 1 / Редкол. : [І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін.]. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. – 472 с.
8. Митна енциклопедія : у двох томах. Т. 2 / Редкол. : [І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін.]. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. – 536 с.
9. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13 бер. 2012 р. № 4495-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
10. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
11. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121–III. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
12. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс] : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473–VIII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.
13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Національного банку України [Електронний ресурс] : Закон України від 09 лип. 2010 р. № 2478–VII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2478-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

14. Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи [Електронний ресурс] : Закон України від 04 лип. 2013 р. № 405–VII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405-18>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

15. Про гуманітарну допомогу [Електронний ресурс] : Закон України від 22 жов. 1999 р. № 1192-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

16. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними [Електронний ресурс] : Закон України від 18 лис. 1997 р. № 637/97-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637/97-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

17. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс] : Закон України від 17 лип. 1997 р. № 468/97-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468/97-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

18. Про державний кордон України [Електронний ресурс] : Закон України від 04 лис. 1991 р. № 1777-XII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

19. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 02 груд. 2010 р. № 2735-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

20. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 06 бер. 2003 р. № 601-IV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

21. Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квіт. 1999 р. № 756. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/756-99-п>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

22. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України [Електронний ресурс] : Закон України від 04 лис. 1999 р. № 1212-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1212-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

23. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну [Електронний ресурс] : Закон України від 22 груд.1998 р. № 332-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

24. Про затвердження Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками [Електронний ресурс] : Постанова Національного Банку України від 02 січ. 2019 р. № 6. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006500-19#n17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

25. Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей [Електронний ресурс] : Постанова Національного Банку України від 02 січ. 2019 р. № 3. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#n10>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

26. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 30 трав. 2012 р. № 631. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

27. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту [Електронний ресурс] : Закон України від 22 груд. 1998 р. № 330-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

28. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту [Електронний ресурс] : Закон України від 22 груд. 1998 р. № 331-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

29. Про зовнішньоекономічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

30. Про ліцензування видів господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 02 бер. 2015 р. № 222-VIII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

31. Про ліцензування певних видів господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 01 черв. 2000 р. № 1775-III. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1775-14/ed20101008>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

32. Про Митний тариф України [Електронний ресурс] : Закон України від 19 квіт. 2013 р. № 584-VII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

33. Про наукові парки [Електронний ресурс] : Закон України від 25 черв. 2009 р. № 1563-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

34. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

35. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України [Електронний ресурс] : Закон України від 21 січ. 1994 р. № 3857-XII. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

36. Про прикордонний контроль [Електронний ресурс] : Закон України від 05 лис. 2009 р. № 1710-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-17>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

37. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 23 груд. 1998 р. № 351-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/351-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

38. Про режим іноземного інвестування [Електронний ресурс] : Закон України від 19 бер. 1996 р. № 93/96-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

39. Про розвиток літакобудівної промисловості [Електронний ресурс] : Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2660-III. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2660-14>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

40. Про Товариство Червоного Хреста України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 лис. 2002 р. № 330-IV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-15>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

41. Про транспорт [Електронний ресурс] : Закон України від 10 лис. 1994 р. № 232/94-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

42. Про трубопровідний транспорт [Електронний ресурс] : Закон України від 15 трав. 1996 р. № 192/96-ВР. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192/96-вр>, вільний (дата звернення: 18.06.2019). – Назва з екрана.

43. Торгова Л. В. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навчально-методичний посібник / Л. В. Торгова; О. В. Хитра. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 512 с.

44. Кредісов А. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю / А. І. Кредісов. – Київ : ВІРА-Р, 1998. – 448 с.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації

до організації самостійної роботи, практичних занять
із навчальної дисципліни

«МИТНЕ ТА ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ»

*(для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання
спеціальностей 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування,
076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність,
275 – Транспортні технології)*

Укладачі: **МОСКВІНА** Анастасія Олегівна,
НАУМОВ Максим Сергійович,
ВОРОНІНА Олена Олегівна

Відповідальний за випуск *Ю. В. Федотова*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *М. С. Наумов*

План 2019, поз. 255 М.

Підп. до друку 18.06.2019. Формат 60×84/16.
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 2,3.
Тираж 50 пр. Зам. № .

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.